

## บทที่ ๔

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทการส่งเสริมพระพุทธศาสนาของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ ค่ายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มประชากรจำนวน ๑๖๙ คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอต่อไปนี้

๔.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบทบาทการส่งเสริมพระพุทธศาสนาของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔

๔.๓ การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

๔.๔ การมีส่วนร่วมในการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถาน

๔.๕ การปฏิบัติตนตามแนวทางพระพุทธศาสนา

๔.๖ ความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมพระพุทธศาสนา

สำหรับสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

|           |         |                      |
|-----------|---------|----------------------|
| n         | หมายถึง | จำนวนกลุ่มตัวอย่าง   |
| $\bar{X}$ | หมายถึง | ค่าเฉลี่ยเลขคณิต     |
| S.D.      | หมายถึง | ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน |

#### ๔.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลทั่วไปของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ จำแนกตาม เพศ อายุ ยศทางราชการ วุฒิการศึกษา ที่พักอาศัยปัจจุบัน ผลวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ จำนวน และค่าร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=๑๖๙)

| ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม |            | จำนวน (n) | ร้อยละ (%) |
|--------------------------------|------------|-----------|------------|
| เพศ                            | ชาย        | ๑๖๙       | ๑๐๐        |
|                                | หญิง       | ๐         | ๐          |
| อายุ                           | ๒๑ – ๓๐ ปี | ๕๒        | ๓๐.๘๐      |
|                                | ๓๑ – ๔๐ ปี | ๕๔        | ๓๒.๐๐      |
|                                | ๔๑ – ๕๐ ปี | ๔๗        | ๒๗.๗๐      |
|                                | ๕๑ – ๖๐ ปี | ๑๖        | ๙.๕๐       |
| ยศทางราชการ                    |            |           |            |
| พลทหาร                         |            | ๒๒        | ๑๓.๐๐      |
| ส.ต. - ส.อ.                    |            | ๗๓        | ๔๓.๒๐      |
| จ.ส.ต. - จ.ส.อ.                |            | ๕๖        | ๓๓.๑๐      |
| ร.ต. - ร.อ.                    |            | ๑๑        | ๖.๕๐       |
| พ.ต. - พ.อ.                    |            | ๗         | ๔.๒๐       |
| วุฒิการศึกษา                   |            |           |            |
| มัธยมศึกษา                     |            | ๒๐        | ๑๑.๘๐      |
| ปวช.,ปวส.,หรืออนุปริญญา        |            | ๕๓        | ๓๑.๔๐      |
| ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า         |            | ๘๓        | ๔๙.๑๐      |
| ปริญญาโทหรือสูงกว่า            |            | ๑๓        | ๗.๗๐       |
| สถานที่พักอาศัยปัจจุบัน        |            |           |            |
| บ้านพักส่วนตัว                 |            | ๖๒        | ๓๖.๗๐      |
| บ้านพักของทางราชการ            |            | ๑๐๗       | ๖๓.๓๐      |

จากตารางที่ ๑ พบว่าเพศของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ชายทั้งหมดไม่มีผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ อายุ ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง ๓๑-๔๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๐๐ รองลงมาอยู่ระหว่าง ๒๑-๓๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๘๐ ถัดมาอยู่ระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๗๐ ถัดมาอยู่ระหว่าง ๕๑-๖๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๙.๕๐ ยศทางราชการ ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยศ ส.ต.-ส.อ. คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๒๐ รองลงมายศ จ.ส.ต.-จ.ส.อ. คิด

เป็นร้อยละ ๓๓.๑๐ ถัดมาศพลทหาร คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๐๐ ถัดมาศ ร.ต.-ร.อ. คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๐ ให้น้อยที่สุดยศ พ.ต.-พ.อ. คิดเป็นร้อยละ ๔.๒๐ วุฒิกการศึกษา ส่วนใหญ่การศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๑๐ รองลงมา ระดับ ปวช.,ปวส.,หรืออนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๔๐ ถัดมาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๘๐ ให้น้อยที่สุดระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ ๗.๗๐ สถานที่พักอาศัยปัจจุบัน ส่วนใหญ่พักอาศัยบ้านพักของทางราชการ คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๓๐ และน้อยที่สุดบ้านพักส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๗๐

#### ๔.๒ บทบาทการส่งเสริมพระพุทธศาสนาของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔

บทบาทการส่งเสริมพระพุทธศาสนาของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลตามรายละเอียดดังตารางที่ ๒

**ตารางที่ ๒** แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการส่งเสริมพระพุทธศาสนาของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ โดยรวมทั้ง ๓ รายด้าน

| บทบาทการส่งเสริมพระพุทธศาสนาของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ | $\bar{x}$ | S.D. | ความหมาย |
|-----------------------------------------------------------|-----------|------|----------|
| ๑. การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา            | ๒.๙๘      | ๐.๖๒ | ปานกลาง  |
| ๒. การมีส่วนร่วมในการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถาน               | ๒.๕๘      | ๐.๖๘ | ปานกลาง  |
| ๓. การปฏิบัติตนตามแนวทางพระพุทธศาสนา                      | ๓.๐๙      | ๐.๖๕ | ปานกลาง  |
| ภาพรวม                                                    | ๒.๘๘      | ๐.๕๘ | ปานกลาง  |

จากตารางที่ ๒ บทบาทการส่งเสริมพระพุทธศาสนาของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติตนตามแนวทางพระพุทธศาสนา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด (๓.๐๙) รองลงมา คือ การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (๒.๙๘) และการมีส่วนร่วมในการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถานมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (๒.๕๘) โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้านแสดงดังในตารางที่ ๓-๕

#### ๔.๓ การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ ผลวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังในตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (รายด้านที่ ๑)

| การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา                        | $\bar{X}$ | S.D. | ความหมาย |
|--------------------------------------------------------------------|-----------|------|----------|
| ๑. เวียนเทียนวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา                               |           |      |          |
| วันวิสาขบูชา มาฆบูชา อาสาฬหบูชา                                    | ๓.๘๕      | ๐.๖๘ | มาก      |
| ๒. รักษาศีล ๕ เป็นประจำทุกวัน                                      | ๓.๔๑      | ๐.๗๕ | ปานกลาง  |
| ๓. ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน โครงการพัฒนาบุคลากรกองทัพบก (วัดอัมพวัน) | ๒.๕๘      | ๐.๘๙ | ปานกลาง  |
| ๔. รักษาศีล ๘ ในวันพระ                                             | ๒.๒๕      | ๐.๘๕ | ปานกลาง  |
| ๕. ทำวัตรเย็นที่วัด                                                | ๒.๒๙      | ๐.๘๒ | ปานกลาง  |
| ๖. ถวายเทียนจำนำพรรษา                                              | ๓.๕๐      | ๐.๗๓ | ปานกลาง  |
| ๗. ร่วมงานบรรพชา - อุปสมบท                                         |           |      |          |
| กำลังพลของกองพลทหารราบที่ ๔                                        | ๓.๗๕      | ๐.๗๒ | มาก      |
| ๘. ทำบุญตักบาตรเทโวโลหณะ วันออกพรรษา                               |           |      |          |
| พรรษา                                                              | ๓.๐๒      | ๐.๙๒ | ปานกลาง  |
| ๙. ถวายสังฆทานยารักษาโรคให้พระสงฆ์                                 | ๒.๘๐      | ๐.๘๙ | ปานกลาง  |
| ๑๐. ฟังพระธรรมเทศนาทุกวันพระ                                       | ๒.๓๗      | ๐.๘๗ | ปานกลาง  |
| ภาพรวม                                                             | ๒.๙๘      | ๐.๖๒ | ปานกลาง  |

จากตารางที่ ๓ การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (  $\bar{X}$  = ๓.๙๘ ) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่าระดับความเห็นของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

#### ๔.๔ การมีส่วนร่วมในการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถาน

การมีส่วนร่วมในการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถานของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ ผลวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังในตารางที่ ๔

ตารางที่ ๔ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมในการ  
บูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถาน (รายด้านที่ ๒)

| การมีส่วนร่วมในการบูรณปฏิสังขรณ์<br>ศาสนสถาน           | $\bar{X}$ | S.D. | ความหมาย |
|--------------------------------------------------------|-----------|------|----------|
| ๑. ตัดหญ้าบริเวณลานวัด                                 | ๒.๙๖      | ๐.๙๑ | ปานกลาง  |
| ๒. บริจาคเงินซ่อม สร้าง เสนาสนะ<br>ภายในวัด            | ๓.๓๖      | ๐.๘๔ | ปานกลาง  |
| ๓. ซ่อมแซมพระอุโบสถ หรือเสนาสนะ<br>ที่ชำรุด            | ๒.๖๓      | ๘.๔๓ | ปานกลาง  |
| ๔. ทำความสะอาด ห้องน้ำ,ห้องส้วม วัด                    | ๒.๕๙      | ๐.๘๘ | ปานกลาง  |
| ๕. ทาสี ภูมิพระสงฆ์, โบสถ์, ศาลา                       | ๒.๔๗      | ๐.๘๐ | ปานกลาง  |
| ๖. ขุดลอกท่อระบายน้ำภายในวัด                           | ๒.๓๓      | ๐.๘๗ | ปานกลาง  |
| ๗. ทำความสะอาด โต๊ะหมู่บูชา<br>แจกันดอกไม้ กระจกเงารูป | ๒.๕๐      | ๐.๗๘ | ปานกลาง  |
| ๘. ทำความสะอาด เเมรุ                                   | ๒.๒๕      | ๐.๘๘ | ปานกลาง  |
| ๙. เปลี่ยนหลังคาโบสถ์ ศาลา ที่ชำรุด                    | ๒.๓๑      | ๐.๘๗ | ปานกลาง  |
| ๑๐. ทาสีและทำความสะอาดรั้ววัด                          | ๒.๔๖      | ๐.๗๗ | ปานกลาง  |
| ภาพรวม                                                 | ๒.๕๘      | ๒.๖๘ | ปานกลาง  |

จากตารางที่ ๔ การมีส่วนร่วมในการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถานของข้าราชการกองพล  
ทหารราบที่ ๔ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = ๒.๕๘$ ) เมื่อพิจารณา  
รายละเอียดในแต่ละข้อพบว่าระดับความเห็นของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ ส่วนใหญ่อยู่ใน  
ระดับปานกลาง

#### ๔.๕ การปฏิบัติตนตามแนวทางพระพุทธศาสนา

การปฏิบัติตนตามแนวทางพระพุทธศาสนาของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔  
ผลวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังในตารางที่ ๕

ตารางที่ ๕ แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติตนตามแนวทางพระพุทธศาสนา (รายด้านที่ ๓)

| การปฏิบัติตนตามแนวทางพระพุทธศาสนา                                                                               | $\bar{X}$ | S.D. | ความหมาย |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|----------|
| ๑. สวดมนต์ไหว้พระทุกวัน                                                                                         | ๒.๗๙      | ๐.๙๗ | ปานกลาง  |
| ๒. อ่านหนังสือธรรมะ, ดูรายการทีวีที่เกี่ยวกับธรรมะ                                                              | ๒.๙๗      | ๐.๙๗ | ปานกลาง  |
| ๓. ฟังธรรมหรือร่วมสนทนาธรรมกับพระสงฆ์หรือผู้รู้ศาสนา                                                            | ๒.๘๒      | ๑.๐๘ | ปานกลาง  |
| ๔. ทำบุญตักบาตรเป็นประจำทุกวัน                                                                                  | ๒.๕๙      | ๐.๙๕ | ปานกลาง  |
| ๕. วิปัสสนากรรมฐาน, นั่งสมาธิทุกวัน                                                                             | ๒.๓๖      | ๐.๙๐ | ปานกลาง  |
| ๖. ประพฤติตนอยู่ในศีล ๕                                                                                         | ๓.๑๙      | ๐.๗๓ | ปานกลาง  |
| ๗. บริจาคเงินบำรุงวัด                                                                                           | ๓.๒๑      | ๐.๗๘ | ปานกลาง  |
| ๘. เวียนเทียนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา                                                                          | ๓.๗๕      | ๐.๗๗ | มาก      |
| ๙. ร่วมกิจกรรมสำคัญทางพระพุทธศาสนา                                                                              | ๓.๘๔      | ๐.๗๙ | มาก      |
| ๑๐. ปฏิบัติตนตาม หัวใจพระพุทธศาสนา (โอวาทปาฏิโมกข์) เว้นจากการทำบาป, ทำกุศลให้ถึงพร้อม, ทำจิตให้บริสุทธิ์ผ่องใส | ๓.๔๔      | ๐.๘๑ | ปานกลาง  |
| ภาพรวม                                                                                                          | ๓.๑๐      | ๐.๖๕ | ปานกลาง  |

จากตารางที่ ๕ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตนตามแนวทางพระพุทธศาสนาของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X}$  = ๓.๑๐) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่าระดับความเห็นของข้าราชการกองพลทหารราบที่ ๔ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

#### ๔.๖ ความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมพระพุทธศาสนา

- ๑) อยากฟังพระเทศน์วันพระ
- ๒) ส่วนมากขาดความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมพระพุทธศาสนาอย่างถูกต้อง
- ๓) ต้องปฏิบัติหน้าที่ชายแดนไม่ค่อยมีเวลาในการปฏิบัติธรรม

- ๔) หน่วยงานควรส่งเสริมให้ผู้ที่มีความตั้งใจอยากบวชได้บวชไม่ใช่บังคับ
- ๕) ยอยากให้พระนักเทศน์ที่มีชื่อเสียงมาเทศน์ที่หน่วย
- ๖) ไม่มีเวลาในการไหว้พระสวดมนต์ ทำแต่งงานป้องกันชายแดนภาคใต้
- ๗) กิจกรรมต่างๆ ในการส่งเสริมพระพุทธศาสนาหน่วยได้ปฏิบัติเป็นอย่างดี
- ๘) การเวียนเทียนในวันสำคัญทางศาสนาไม่ควรบังคับ ควรให้คนที่สมัครใจได้ไป
- ๙) กิจกรรมในวันสำคัญทางพุทธศาสนาควรจัดก่อนวันหยุดราชการอยากฝึกผ่อนบ้าง
- ๑๐) กิจกรรมทางพุทธศาสนาต่างๆ ควรให้ข้าราชการไปเองบ้างไม่ควรบังคับ